

Sygn. akt V CSK 603/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa E. M.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w N.
o uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku
Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 11 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa148/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 120 (sto
dwadzieścia) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia z dnia 12 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Opolu oddalił powództwo, którym powódka E. M. dochodziła uchylenia uchwały rady nadzorczej pozwanej spółdzielni z dnia 1 września 2011 r., na podstawie której podniesiono stawkę eksploatacyjną za lokale mieszkalne o 0,03 zł/m² z przeznaczeniem na pokrycie różnic kosztów dostarczania wody wynikających z rozliczenia.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 czerwca 2014 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił zaskarżony wyrok w punktach I i II w ten sposób, że uchylił uchwałę nr [...] Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w N. z 1 września 2011 r. w przedmiocie zmiany stawki eksploatacyjnej z tytułu użytkowania lokali mieszkalnych i zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki 380 zł kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny uznał, że powódka wykazała przesłanki uchylenia uchwały w szczególności jej sprzeczność z przepisami prawa wewnątrzsółdzielczego a także naruszenie przez zaskarżoną uchwałę jej uzasadnionych interesów.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła naruszenie art. 42 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1443 ze zm., dalej „pr. spół.”), art. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz.U.2013 r., poz. 1222 ze zm., dalej „u.s.m.”) i art. 26 ust 2-3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 139 - dalej „u.z.z.w.”), art. 328 § 2 k.p.c. i art. 382 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego

badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

We wniosku o rozpoznanie jej skargi kasacyjnej pozwana powołała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to znaczy istnienie potrzeby dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

W ocenie skarżącej wątpliwości budzą przepisy dotyczące „dopuszczalności uchylenia uchwały rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej ustalającej stawki eksploatacyjne, w oparciu o dyspozycje art. 42 § 3 pr. spół.” oraz „umocowania spółdzielni działającej przez upoważniony organ do samodzielnego określenia zasad rozliczania się mieszkańców z kosztów związanych z ponoszeniem opłat za wodę oraz sposobu ich podziału pomiędzy poszczególne lokale, z jednoczesnym uwzględnieniem art. 27 ust. 1 u.z.z.w., polegających na prawie obciążenia wszystkich lokali jednakową opłatą stałą powiązaną z metrażem zajmowanych przez posiadaczy lokali”.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, z dnia 15 października 2002 r., sygn. akt II CZ 102/02, czy z dnia 11 stycznia 2008 r., sygn. akt I UK 283/07, nie publ.). Powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga ponadto przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Skarżący powinien też wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu ze względu na

potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Powoływana przez stronę pozwaną potrzeba wykładni przepisów prawnych spowodowana tym, że budzą one poważne wątpliwości, nie została wykazana. Skarżąca nie unaocniła, żeby na tle znajdujących zastosowanie w niniejszej sprawie przepisów występowały obecnie poważne trudności interpretacyjne czy kontrowersje.

Skarżąca nie przytoczyła orzeczeń, które wskazywałyby na rozbieżności w wykładni znajdujących zastosowanie w rozpoznawanej sprawie przepisów oraz nie wykazała, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Pozwana nie wykazała także celowości dokonania wykładni przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej. W związku z tym nie można przyjąć, że występuje wskazana przez stronę pozwaną potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymogi skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych jednostkach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1 pkt 2) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi bowiem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które

spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego na różnych etapach rozpoznawania skargi kasacyjnej. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają rozpoznaniu na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjnej i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych lub ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001/10/157, z dnia 12 lipca 2007 r. V CSK 199/07, z dnia 28 lutego 2011 r. I UK 379/10 i z dnia 8 lipca 2014 r. I UK 65/14, niepubl.). Z powyższych względów nieskuteczne jest odwołanie się skarżącej do uzasadnienia podstaw kasacyjnych jako uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Przy tym zwrócić należy uwagę, że pierwsza ze sformułowanych w skardze przesłanek jej przyjęcia do rozpoznania oderwana jest od faktu, że przedmiotem powództwa było zaskarżenie uchwały walnego zgromadzenia członków pozwanej Spółdzielni, odmawiającej uwzględnienia odwołania powódki, wniesionego od uchwały rady nadzorczej, co podważa potrzebę dokonywania w niniejszej sprawie wykładni art. 42 § 3 pr. spół. jako podstawy zaskarżenia uchwały rady nadzorczej, natomiast drugi z przepisów wskazanych przez pozwaną jako wymagający wykładni - art. 27 ust. 1 u.z.z.w. nie został powołany w podstawach skargi jako naruszony, a jego treść („ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie wskazania wodomierza głównego, a w przypadku jego braku - w oparciu o przeciętne normy zużycia wody”) nie przystaje do łączonych z nim przez skarżącą wątpliwości.

W sprawie nie wystąpiły więc przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazane przez pozwaną. Okoliczności sprawy nie wskazują również na występowanie innych przesłanek przyjęcia tej skargi do rozpoznania, wobec

czego należało odmówić jej przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., określając wysokość należnych powodce kosztów na podstawie § 2, § 10 pkt 1 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).